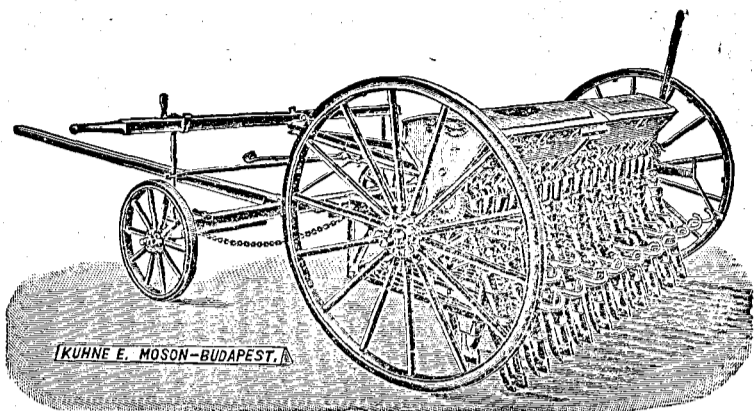

ERDÉLYI GAZDA

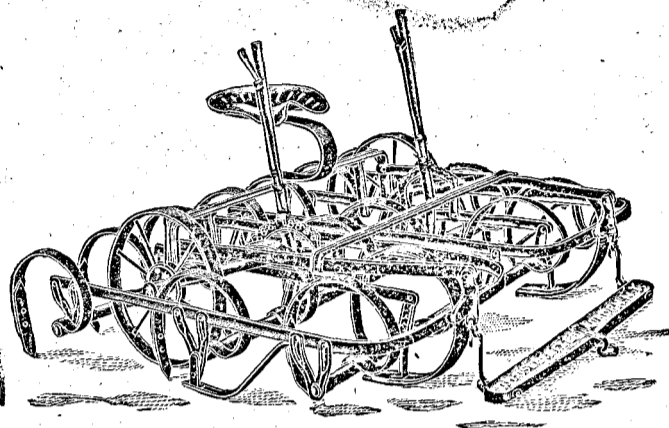
XLII. ÉVFOLYAM.

KOLOZSVÁR, 1910. Március 13.

11. SZÁM.

A tavaszi idényre: mindennemű talajmivelőeszközt, Campbell-tömörítőket, Osborne tárcsásboronákat, rugós-fogas porhanyítókat,

sorvetőgépeket, speciális répamagvetőgépeket, láncos trágyaszórógépeket, tejgazdasági cikkeket

elsőrendű kivitelben szállít: „Kühne“ mezőgazdasági gépgyár r.-t. Mosonban.

Főraktár: BUDAPEST, VI, Váci-körút 57 a.

2012

Fiókraktár: Debrecen és Temesvár.

Székely Gazdák Szövetkezete Marosvásárhelyt

Elsőrendű, megbízható minőségben szállít államilag ólomzárolt lucerna- és loheremagot, tavaszi búzát, koránérő és bőtermő vető-zabot, bükköny, baltacím, répa-mag stb. vetőmagvakat.

Mintázott ajánlattal készséggel szolgálunk.

2336

Fiókok:

Székelyudvarhely, Sepsiszentgyörgy, Gyergyó-Ditró és Gyergyószentmiklós.

Báró Kemény József Hungaria Gépgyár betéti társaság D E V A.

2023

Gyárt és raktáron tart: Mindennemű mezőgazdasági talajmegművelő és feldolgozó gépeket. Benzin- és nyersolaj-motoros cséplőkészletek minden nagyságban.

Mindennemű stabilmotorokat és gőzgépeket egy lóerőtől ötszázig. Villamosvilágítási és erőátviteli telepek tervezése, kastélyok, gazdaságok villamos- és acetylen világítási berendezése.

Daráló, őrő és fűrészmalom tervezete és építése. — Vizvezetékek és kutak.

Különösen ajánlja modernül berendezett gyárát bármely szerkezetű gazdasági vagy egyéb gépek és autók javítására.

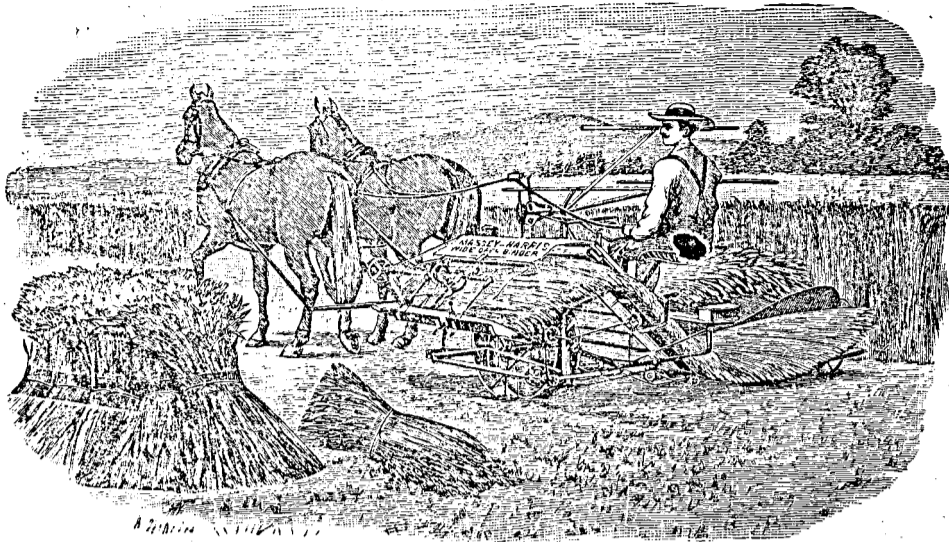
Különlegességei: Hűtőkamrák, jégkészítő telepek, tejgazdaságok és sajtgyárak berendezése, tejgazdasági berendezések és kamrák javítása. Authogén forrasztások. Automobil-garage.

Az amerikai „Milwaukee” arató és talajmegművelő gépek erdélyrészi vezérképviselése

Olesó árak!

Kedvező fizetési feltételek!

Pontos és szolid kiszolgálás.

Massey-Harris & Co. fűkaszáló és aratógepgyar.

== Toronto Észak Amerika. ==

A világ legmegbízhatóbb gyártmányai.

Arjegyzéket és árajánlatot kivanatra
szívesen küld a

Massey-Harris Co. részvénytársaság

BUDAPEST,

V. Alkotmány-u. 23.

Eladó SZŐLŐVESSZŐ és BOR.

Szokványminőségű **500.000** darab I. osztályu

Riparia Portalis

sima, teljesen jégverésmentes s oly tökéletesen érett, hogy a levél nagy része citromsárgán magától hullott le az ősz folyamán.

150.000

drb. I. és II. oszt. gyökeres. I. oszt. 1000 drb. 14 frt., 5000 drb. vételnél 13 frt., 10000 drb.-nál 12 frt., II. oszt. 1000 drb. 8 frt.

Rupestris Monticola, Vitis Solonis sima és gyökeres

Delaware

vessző ára sima: I. oszt. 100 drb. 2 frt. 50 kr. 1000 drb. 20 frt., II. oszt. 100 drb. 1 frt. 20 kr., 1000 drb. 10 frt. (háziilag való gyökereztetésre) gyökeres 100 drb. 8 frt., 1000 drb. 70 frt.

Bor ára hl.-ként: 1909. évi 60 K., 1906. évi 70 K., 1905. évi 90 K.

E direktermőt, melyet permetezni s kénporozni nem szükséges s amely bármily szigorú telet fedés nélkül is kibír, árjegyzékem részletesen ismerteti.

Annak igazolására, hogy e direktermőből amely pedig a múlt évi ismeretes rossz termés mellett is nagy átlagban több mint $\frac{1}{3}$ litert adott tőkénként lehuzottan s nem mustul számítva) okszerűen szüretelve s

megfelelően kezelve borát, milyen értékes minőséget lehet produkálni (az érte elérhető ár különben maga is elég fényes bizonyíték) bárkinek — feltéve hogy e lapra hivatkozik — mintául $\frac{1}{10}$ literes dobozzal ingyen és bérmentve küldök. Több évi minta 40 fill. dobozonként, mely összeg bélyekben küldhető be. $\frac{1}{4}$ liter 1 K bérmentetlenül.

Európaiak.

Sima: Chasseles blanc és Chasseles rouge.

Gyökeres: több bor- és csemegefajtában.

Érmelléki bor.

Saját termésű fehér és vörös több évjáratból 40-től 50 K.-ig. $\frac{1}{10}$ liter minta ingyen.

Bor- és vesszőárjegyzék ingyen.

Jelentékeny mennyiség közvetítését díjazom.

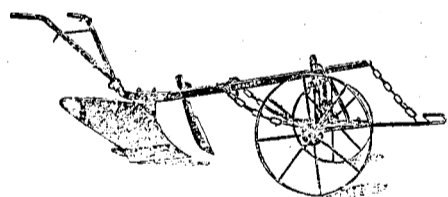
Veszek:

Ezerjő, Kövi Dinka, Olasz Rizling Chasselas szokványminőségű gyökeres hazai vesszőt. A vétel saját tisztán ültetett szőlő hiányainak pótlására történvén, csak is garantált fajtisza s fajazonos vesszőre reflektálok. Cserébe is elfogadom sima európai Chasselas, sima és gyökeres Riparia, Rupestris vagy Delaware vesszőért.

2412

Söpjng Endre,

szőlőbirtokos. Szekelyhid. (Biharmegye.)

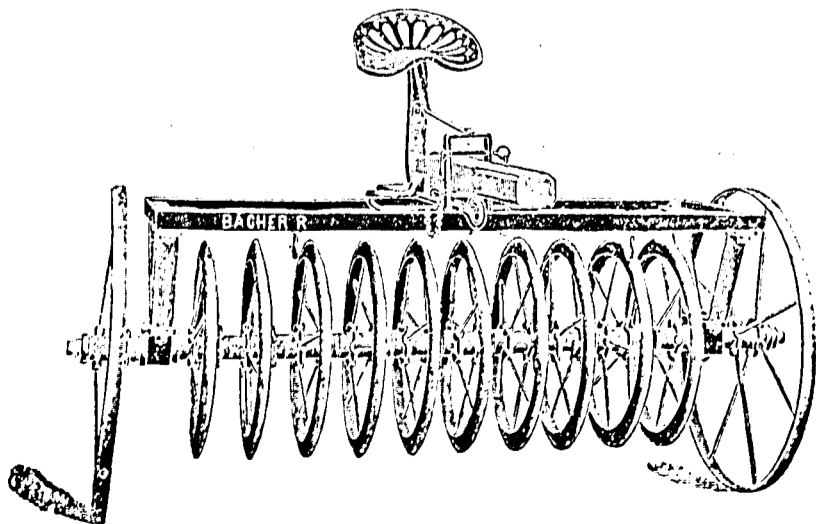
A valódi Bächer-féle törhetetlen fejű

„Acélekék“

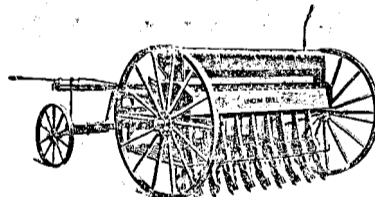
ugy a munkateljesítés tökéletességénél, mint kiváló tartosságuknál fogva elsőnek vannak elismerve.

Campbell rendszerű allalajtömörítők, Tárcsás boronák, elismert és egyedül tökéletes kivitelben a magyar gazdasági viszonyokhoz alkalmazva.

Olcsó ár és teljes szavatosság mellett.

Budapest, VI. Nagymező-u. 68. sz.

A „Melichár“-féle

„Unicum Drill“

a gazdák kedvenc vetőgépe. Pontos szabályozhatóság,

gondos kivitel és tartósság tekintetében egy gyártmány sem versenyezhet vele.

Kormányzó szerkezete és kiürítése meglepően célszerű

és a vele való munkát könnyűvé és akadálytalaná teszi.

Óvakodjunk utánzatoktól.

Bächer—Melichár

Magyarországi vezérképviselő:

== Szücs Zsigmond ==

Arjegyzék, árajánlat kivanatra bérmentve.

ERDÉLYI GAZDA

AZ O. M. G. E. TAGJAI INGYEN KAPJÁK
ELOFIZETÉSI ÁR: 1 ÉVRE 12 KORONA,
1/2 ÉVRE 6 KOR., EGY SZÁM 24 FILLER.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET-, ERDÉLYRÉSZI GAZDATISZTI EGYESÜLET
ÉS AZ ERDÉLYRÉSZI KERTÉSZETI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVAR, ATTILA-UTCA 10. SZÁM.
A LAP TELEFON SZÁMA: 158.

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

Gazdasági szakoktatási központi bizottság. Lészai Ferencz.	123
A magyar föld szeplői.	123
Tavaszi vetés	124

Kisebb szakközlemények:

A sertések okszerű takarmányozásáról. — Az alma mint tápszere.	125
---	-----

Kormányintézkedések.

Vegyes közlemények.

Hirdetések.

Gazdasági szakoktatási központi bizottság.

Serényi Béla gr. földmivelésügyi miniszter mindjárt működésének megkezdése alkalmával egy régóta érzett szükségletet elégített ki, a *gazd. szakoktatási központi bizottság* szervezésével.

A bizottság feladata: minden, a gazdasági szakoktatás körébe tartozó ügyekben véleményt mondani, fontosabb esetekben az előhaladó tudomány fejlődésének megfelelően kezdeményező lépéseket tenni; működése kiterjed a tágabb értelemben vett gazdasági szakoktatás minden ágára, tehát felöleli a kertgazdaság, a borászat, állatorvógyászat, tejgazdaság és erdészetet is.

A bizottság harmincöt tagból áll; elnöke az államtitkár, alelnöke a gazd. szakoktatás osztályfőnöke, tagjai a minisztérium ügyosztályainak vezetői, a gazdasági- és állatorvógyászati akadémiák igazgatói, három földmives-iskolai igazgató, végül az O. M. G. E., az Orsz. Erdészeti Egyesület, az Orsz. Kertészeti Egyesület és a Szőlősgazdák Orsz. Egyesületének egy-egy tagja.

Mint látjuk, a milyen helyes és hézagpótló volt a bizottság megalakítása, ép oly helytelen az összeállítása, mert a 35 tagból csak négyen vannak a minisztériumon kívül eső gazdatársadalomból véve, a többi 31 tag vagy a minisztérium kebelében levő tisztviselők, vagy a minisztérium hatásköre alá tartozó intézetek vezetői. Távoll ál tőlem, hogy az egyénileg egytől-egyig igen tisztelt férfiaknak, akár önállóságában, akár

szakértelmében kételkedném, de nem tartom szerencsés megoldásnak egy ugyanis csak véleményező jogkörrel bíró bizottságnak tagjaivá, tulnyomó részben miniszteriumi egyének kinevezését. Hiszen ha a miniszter bármely ügyben tudni akarja szakközegeinek véleményét, azt minden bizottság nélkül, rövid uton, azonnal megtudhatja, — ezen okból nem szükséges bizottságot alkotni. De igenis szükséges volna, hogy a gazdasági szakoktatás ügyében, mint sok más fontos ügyben is, a gyakorlati gazdák óhaját is tudni. Feltétlenül szükséges lett volna a tagok számának legalább felét, a gyakorlati emberek köréből választani, még pedig lehetőleg az ország különböző vidékein működő gazdák és gazdatisztek köréből, ha pedig ez bármilyen okból nehézségbe ütközne, úgy a fent irt négy egyesület, de legfőképpen az O. M. G. E. tagjai közül volnának ezek kinevezendők.

Az elmélet sok esetben ellentmond a gyakorlatnak, egy bizonyos intézmény vezetői sok dologban természetesen elfogultak; mindig csak hasznára válnék az intézménynek egy kis idegen, mondjuk »mezei« észjárását is bele vonni.

A jelenlegi akadémiai és földmives-iskolai tanrendszernek is vannak hibái, hiányai, nagyon célszerű volna ezt a központi intéző körökkel megtanácskozni, őket fölvilágosítani a gyakorlati emberek óhajától. A legtöbb gazda nem szereti az írást; a kinek valami életre való eszméje van is, inkább elhallgatja, minthogy leírja, — egy ilyen, a szerintem ajánlott módon összeállított bizottság volna talán a legalkalmasabb módja az eszmék kölcsönös kicserélésének. A gazdasági szakoktatás ügye mindenesetre csak nyerne vele.

Lészai Ferencz.

A magyar föld szeplői.

Magyarország földje kevés híján nemcsak áldott jó föld, hanem általán a munka és a kultúra uralmát is tanúsítja. Az utas napokon keresztül jól művelt földek között halad és azt a benyomást viheti magával, hogy Magyar-

országon okosan és dolgosan gazdálkodnak az emberek. Sajnos azonban, itt-ott olyan látvány tárul a vizsgálódó szem elé, mely azt tanúsítja, hogy a magyar föld szép arcának szeplői is vannak. E szeplőkül a községi és közbirtokosági közlegelők szerepelnek, a melynek kultúrátlan, elhanyagolt állapota sehogy sem illik bele már előre haladottabb gazdasági viszonyaink közé. Gazos, tüskés, gyér növényzetű területek ezek, mintha csak az elátkozott gyermek szerepét játszanák a jobban művelt földek között. Pedig hát ezek a területek nem arra vannak hivatva, hogy használatlanul álljanak. Sőt igen fontos hivatásuk van, nem kisebb, mint az illető község állatainak táplálása. Hogy ezután ezek a legelők hogy felelnek meg mai állapotunkban fontos hivatásuknak, igazán kár volna bővebben fejtegetni.

Persze még rosszabbul állanak a dolgok ott, ahol legelő egyáltalán nincs, mert ilyen községünk is sok van. Mentől erősebben gyarapodott állattenyésztésünk, mennél inkább alakult át az ősi kereteiből modern állatgazdasággá, annál súlyosabban érezhető lett közlegelőink rossz állapota, illetve hiánya. Mert bármit mondjon is az elmélet, nálunk a mi viszonyaink között, a mi népünk hamarosan meg nem változtatható telfogása szerint az állattenyésztés és a közlegelő szorosan összefügg. Maga a törvényhozás is méltányolta, hogy ezt a természetes kapcsolatot, midőn az állattenyésztés állami támogatásáról szóló törvényben gondoskodott a legelők megjavításáról és arról is, hogy ahol közlegelő nincs, megszerzésében az érdekelteket az állam támogathassa. E törvény végrehajtása most lép érdemleges stádiumba. A földmivelésügyi miniszter ugyanis a minap nála tisztelgő gazdasági felügyelőknek sürgős feladatául tűzte ki a közlegelők jókarbáhozatalát és a hiányzó közlegelők pótlása iránt való közremunkálást. Gazdasági felügyelőink, melynek tagjai most már jóformán minden vármegyében képviselve vannak, ország-szerre megindítja a munkálatokat a miniszternek ez intézkedése alapján. De természetesen mi sem szükségesebb, minthogy az érdekeltek és a helyi gazdasági élet vezetői, a gazdasági egyesületek, a gazdakörök, szövetkezetek, községi előljáróságok szintén felkarolják az ügyet és cselekvő munkássággal járuljanak hozzá-

MAGYAR

MEZŐGAZDÁK

SZÖVETKEZETE

MAGYAR

Gazdasági és kerti

legjobb beszerzési forrása

BUDAPEST, V., Alkotmány-u. 31.

gazdasági életünk szóban forgó sebének orvoslásához. A feladat nem könnyű, de megoldásának eredménye sem jelentéktelen. Számba kell vennünk, hogy körülbelül 2—3 millió kataszteri hold jövedelmének gyarapításáról van szó, ami már magában véve is husz harminc millió korona elmaradt hasznot hozhat kisgazdáinknak. De számba kell vennünk, főleg azt, hogy ma, és még beláthatatlan ideig az állattenyésztés a mi nemzeti termelésünknek a legdusabbban és legbiztosabban fizető ága, hogy tehát akkor, a mikor állattenyésztésünknek olyan lényeges fejlesztő eszközét hozzuk jó karba, mint a közlegetők, tulajdonképpen egyik legfontosabb jövedelmi forrásunkat gyarapítjuk.

Itt az ideje, hogy mindenütt, a hol közlegető van, szakértő vezetéssel, előre megállapított munkaterv és költségelosztás szerint gyakorlatilag meginduljon a közlegetők jókarba hozása és a hol szükséges, közlegető területek szerzése. A szakszerű tudnivalóknál vezetőül és utbaigazítóul ott lesznek a gazdasági felügyelők. Ha ezek a munkák megindulnak gyakorlati alapon, évről-évre mind több legelő lesz becsületesen kezelt és jól fizető területté, mind több község kisgazdái szabadulnak meg a hiányzó közlegetők miként való pótlásának súlyos gondjaitól. Ezt a célt nem lehet gondos és aprólékos munka nélkül megközelíteni. Hiszen javítást kíván nemcsak a közlegetőknek századok óta elhanyagolt földje, hanem elcsenevészett és elértéktelenedett növényzete is. Sok közlegetőkön még egészséges vízről, olyan férőhelyről sincsen gondoskodva, ahová a marha zimankós idő elől elvonulhat. Sok közlegetőkön nincsen becsületes használati rend és összevissza kóvályog rajta a szarvasmarha, a sertés és a baromfi. Mindezeket a bajokat csak több évre terjedő munkával, költséggel és gondal lehet orvosolni.

Aki a magyar falusi életet ismeri, tudja, hogy kevés kérdés okoz ujabban több nyugtalanságot és békétlenséget, mint a legeltetés. Hiszen természetes, hogy a legszegényebb ember is igyekszik állatot nevelni, mert tudja, hogy biztos jövedelmet várhat belőle. Sok szegény embernek adta kezébe a vándorbotot az, hogy marhája koplalt a közlegeiön. És még több szegény földmives-munkás ember juthat jó sorsba, ha a jókarba hozott, vagy megszerzett közlegető lehetővé teszi reá nézve, hogy állatot tarthasson és tenyészthessen. Alig képzelünk tehát fontosabb szolgálatot falusi életünk szociális békéjére nézve, mint a közlegetők ügyének felkarolását és községi gazdasági életünk hasznos tényezői közé illesztését. Vegyük kezökbe ezt a dolgot a helyi élet vezető tényezői és falusi értelmiségünk igyekezzék a kisgazdákra megfelelő irányban hatni. Ha ez meg lesz, hamarosan meglátjuk majd az eredményét a

most megindult országos kormányzati akciónak és nagyobb lökést fog kapni falusi gazdasági életünk modern fejlődése, mint az első pillanatra elképzelhetjük.

A magyar föld szeplőit el kell tüntetni, mert hazánknak nem csak szépségét rontják, hanem sok millióra menő valóságos károkat is okoznak, főleg pedig akadályozzák mai elhanyagolt állapotunkban a magyar gazdasági termelés nagyobb lépésekkel való összhangzatos haladását is.

Tavaszi vetés.

Minden jel arra mutat, melyben különben még teljesen megbizni nem lehet, hogy az 1910. évi tavaszi vetésre korábban alakul át alkalmassá az idő, mint a közelmúlt 1909. évben. A jobb esztendő reményét keltene fel a korai kitavaszkodás, ha nem lenne mellette mintegy sötét háttér, — ebben az évben a télnek kimaradása, mely miatt az időjárásban is tapasztalható némi következetességnél fogva, vérmes reményeket nem táplálhatunk sem a tavasz, sem a nyár iránt. Annyit már eddig is megállapíthatunk, dacára annak, hogy helyenkint a télen árvíz alakulásáig menő sok eső esett: a téli csapadék általában kevés volt; s minthogy a március ritkán szokott sok csapadékot hozni: a tavaszi vetés alkalmával a nedvesség konserválására nagy gondot kell fordítani. Jó alkalom tehát a küszöbön álló tavaszi vetési időszak arra, hogy a Campbell professor talajmivelési módja kipróbáltassék, melyről, amíg a kísérletek kellő tájékozást nyújtanak, már előre is megállapíthatunk annyit, hogy ha talán nem is használ, de ártani bizonyosan nem fog.

Mielőtt azonban azoknak a talajmivelési munkáknak leírásához fognék, melyekkel a nedvességet konzerválni — a talajban visszatartani — lehet, egy pár szóban összefoglalva azokat a tudnivalókat is időszerűnek tartom ismertetni, melyeket a vetőmag előkészítésére s különösen annak csirázó képességére vonatkozólag tudnunk kell, ha a jó vetés feltételeihez ebben a tekintetben is mindent megtenni akarunk, ami hatáskörünkben áll.

A tengeri csirázó képességére a téli időszak semmi aggodalomra nem szolgáltatott okot, hiszen a legnagyobb hideg alig ment 10 C°-on alul s ezt is februárban kaptuk, amikor már a csirázó képességet kockáztató nedvesség a tengeriből régen elpárolgott. Ha azonban a hideg miatt nincsen is okunk kételkedni a magvak csirázó képességében, annál több okot szolgáltatott az enyhe tél ködös lecsapódásával mely azután nem csak a tengerit, hanem az árpát, zabot, tavaszi buzát, répát stb. megtámadhatta csirázó képességében; miért is a biztosság okáért jó lesz ha a vetés előtt — most van annak

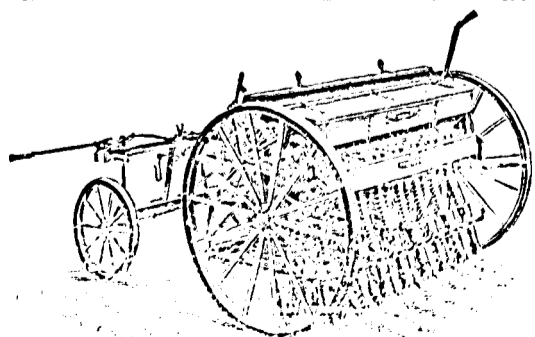
az ideje — meggyőződünk, hogy csirázó képesség dolgában hogyan állanak a vetésre szánt, arra előkészített vetőmagvak.

A csiráztatáshoz a magkereskedőknél beszerezhető csirázató készülék igen jó szolgálatot tesz. Egészen jól végezhetjük azonban a régi egyszerű módon is a csiráztatást: virág-cserépből vagy cseréptányérba tett és nedvesen tartott itatós papiros között. A tengerinél nincsen is szükség a csiráztatásra, elég ha megpattogatjuk: a »kakassá« lett tengeri biztos jel a csirázó képesség teljes mértékére.

Ha a csirázott mag a gabonaneműeknél 70%-on alól marad, ne vessünk abból a magból, mert az ilyenből a rendes mértéken felül majdnem mégegyszer annyi magot kell vetnünk, hogy megfelelő minőségű legyen a vetés.

Ha a vetőmag csirázó képességével tisztába jöttünk, utána felvethetjük azt a kérdést: *mikor vessünk?* Erre a kérdésre, ha az időre vonatkoztatjuk, röviden felelhetünk: *korán*. A korai vetéshez pro és kontra több érvet lehet felhozni, több évről leszűrt tapasztalat azonban általában a korai vetést helyezi előtérbe, már csak egymagára annál az oknál fogva is, hogy a növénynek meghosszabbítjuk a tenyésztési idejét, mely több alkalmat ad arra, hogy a növény jobb minőségű és nagyobb termést hozhasson. Az időjárás szeszélye ugyan nem egyszer volt már okozója annak, hogy a késői vetések jobb terméssel fizettek; ezek azonban mégis a kivételek sorába tartoznak s így nem ingathatják meg a korai vetéshez kapcsolódó előnyök hitelét. Amikor a korai vetést általában előbbre helyezzük, különbséget kell tennünk a nagyobb és a kisebb gazdaságok között. A nagyobb gazdaságban a korai vetés mellett szől mindenek felett az idő kihasználása; itt ugyanis nem lehet a legkedvezőbb idő kialakulására várni, hanem a lehetőség minimummal már hozzá kell fogni a vetéshez, különben lejár az idő, a vetés megkésik. A megkésített vetéshez azután már a legkedvezőbb időjárás mellett sem lehet még a közepes termésre jögsítő reményt sem fűzni. Hát a kisebb gazdaságokkal ebben a tekintetben hogyan vagyunk? itt kevés a terület, ami bevetésre vár, a gazda tehát anélkül hogy a vetéssel megkésné, bevárhatja az erre mutatkozó legkedvezőbb időt és a talajbeeredési állapotát, mely a vetésnek az első időszaki gyors fejlődésére igen-igen fontos tényező.

A korán vető gazdának számolni kell azzal is, hogy különösen a tavaszi kalászosoknál a korai vetés sokszor nagyobb mérvű gyomosodásnak van kitéve, abból az egyszerű okból, hogy a vetésre alkalmas adó enyhe márciust nem egyszer hideg április, vagy május követte, amikor a hideg miatt a kultivált növény fejlődésében visszamarad, az ed-

Szab., Rekord II. "sorvetőgép"

A losonci gazdasági gépgyár gyártmánya.

2024

Sorba vet — sorba trágyáz!

Allamgépgyári legújabb szerkezetű gőzseplőkészletek, benzínmotorok, reicai acéletek, Kalmár-féle rosták és egyéb talajmivelő eszközök.

Kivánatra szívesen küldünk árjegyzéket.

A Magy. Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége
Budapest, V., Váci-körút 32. szám.

zett, az igénytelen gyomnövény ellenben beárnyékolás nélkül elhatalmasodik, s bizony sokszor jön a gazda abba a helyzetbe, hogy a gyomok irtására áldozni kell. A késői vetések ezzel szemben fejlődésükben nem lévén akadályozva, gyorsan fejlődnek, beárnyékolják a talajt, megakadályozva a gyomok fejlődését dolgot nem adnak gyomlálással, tehát gyom nélkül, vagy kevés gyommal és kedvező időben nem egyszer a gyomosodástól szenvedő korai vetéseket tulszárnyalják.

A talaj beérése a vetés sikerének egyik jelentős feltételében nagyon érdekében áll a gazdának ezt az állapotot kihasználni; ez az állapot azonban ritkán szokott hosszabb időre kiterjedni, tartós esőzések után ugyanis a beéredt talaj összetörődik, kiveri a gyom s a beérés szülte jó tulajdonságait elveszti. Ha azonban az esőzések után, mihelyt a talaj felülete annyira száradt, hogy a fogással rámenni lehet, azonnal megfogyaszoljuk: a beérés állapotát meghosszabbítjuk. Ezt a tavaszi kalászosok alá előkészített talajon ritkán, a tengeri, köles, hajdina stb. vetésére visszatartott talajon pedig gyakrabban kell a gazdának megtenni. Akkor, amikor a talaj beérése állapotát meghosszabbítjuk, feljuttatjuk, egyúttal a nedvesség konserválására is megtettük a módunkban álló szükséges intézkedéseket.

(Vége köv.)

KISEBB SZAKKÖZLEMÉNYEK.

+ A sertések okszerű takarmányozásáról. A sertéstenyésztés szempontjából igen fontos annak ismerete, hogy egy bizonyos takarmánymennyiség etetésére a sertés élősulya mennyivel gyarapodik s hogy a gyarapodás fokozására milyen takarmányt használjunk. Ha fél kgr. súlygyarapodásra felhasznált takarmány értéke nagyobb mint a milyennel az előállított hus piaci értéke bir, akkor a gazda természetesen kárral dolgozik. Mikor a sertéshus piaci ára csökken és ezzel szemben a takarmány megdrágul, a mi nem éppen ritka, akkor a haszon már eleve is kétséges. Lehetséges az is, hogy a sertés faja nem megfelelő és tartása ezért nem jár kellő haszonnal. Néha meg a helytelen tartásban, rossz takarmányozásban s a kellő ápolás hiányában kell az okot keresni.

A hol sertésekkel takarmányozási kísérleteket végeztek, arra az eredményre jutottak, hogy bizonyos körülmények között 2-2 kgr. rozs felvétele után az állatok élősulya fél kgr.-mal növekedett. Gyakran fölmerült az a kérdés is, hogy nem hiznak-e jobban a sertések bizonyos takarmánykeverék etetése után vagy akkor, ha a takarmányhoz olyan anyagokat adunk, melyeket rendszeres körülmények között nem szoktunk etetni. Ilyen uton kísérletezett Henry tanár és ha tapasztalatai a mindennapi életbe is beválnak, úgy nagy hasznára lesznek a sertéstenyésztőknek.

Tudvalevő, hogy a sertés szereti a hamu szerű anyagokat s Henry azt tapasztalta, hogyha a sertéseket sok kukoricán tartják, a keményfa hamujából igen sokat esznek. Ezt a körülményt úgy lehet megmagyarázni, hogy a kukoricában

hiányzik egy olyan anyag a melyet a szervezet megkíván és ami a fa hamujában benne foglaltatik.

Henry három csoport különböző fajtájú sertés közül, az egyik csoportot kizárólag kukoricával, a másikat fahamuval kevert kukoricával, a harmadikat csontliszttel kevert kukoricával etette. Az első csoportbeli sertések nem fejlődtek oly mértékben, mint a két másik csoportbeliek, testnagyságban visszamaradtak s a csontok sem voltak oly vastagok és szilárdak, mint a többiekénél, e mellett lassan fejlődtek, habár elég jól meghiztak. Az állatok levágásakor kiderült, hogy a három csoportbeli sertések csontozata más és más. A leggyengébb volt azoké, melyek tisztán kukoricán tartottak. erősebb azoké, amelyek fahamut is kaptak s a legerősebb pedig azoké, amelyek csontliszttel kevert kukoricát kaptak. A sertések combcsontját elégették s a visszamaradó hamu, a csontliszttel kevert takarmánnyal tartott sertésben 166 grm, a fahamuval kevertnél 150 grm és a tisztán kukoricán tartottaknál csak 107 grm volt.

▼ csontok törékenysége, illetőleg szilárdsága is különböző volt, így a csontliszttel kevert takarmánnyal tartottaknál a felcombcsont csak 340 kgrmnyi súlymegterhelésnél tört el, a fahamuval kevert takarmányon tartottaknál 290¹/₂ kgr, a tisztán kukoricán tartottaknál pedig már 150¹/₂ kgr súlymegterhelés is elég volt, hogy a csont eltörjék.

Henry tapasztalatai szerint, hogy az állatok élősulya egy fél kilogrammal gyarapodik 2.43 kgr. csontliszttel kevert kukorica, 2.45 kgr. fahamuval kevert kukorica és ha tisztán kukoricán tartottak a sertések, 3.14 kgr. volt szükséges.

+ Az alma mint tápszer. Alig van hazánkban oly növény (kivéve a gabonaműveket), amely annyi tápanyaggal szolgáljon az emberi szervezetnek, mint az alma. A burgonya is sok tápszer tartalmaz ugyan s így a nagyobb felkarolást méltán megérdemelte, de a burgonyával sokszor az alma is kiállja a versenyt. Sőt ezenkívül oly gyenge savakat, úgynevezett almasavakat, tartalmaz, melyek az egész szervezetre jótékonyan hatnak. Az alma megszünteti az emésztési zavarokat, sőt torokfájásról sem fog az panaszkodni, aki vele él. A nagyon sokat ülő és szellemi munkával foglalkozónak melegen lehet ajánlani az almát rendszeres táplálószerül, mert ezen a tulajdonságán kívül még erősítőleg is hat, mivel sok foszfort tartalmaz. Ezenkívül táplálja az agyat, a májra pedig majdnem nélkülözhetetlen.

Németországban már régi idők óta burgonya helyett almát tesznek a kenyérbe, nem általánosságban ugyan, de mégis az almának ez a használata nagy elterjedésnek örvend. Az almával sültött kenyér izletes, kellemes, édes, ezenkívül a tészta jól kel és könnyen kisüthető. A készítése a következő: az alma meg lesz hámozva és reszelve; azután 4 kiló almára 6 kiló kenyérlisztet veszünk, melyhez a szükséges mennyiségű vizet véve, összesen 10 kiló kenyeret sütünk. Amint látjuk, ugyanaz az eljárás, mint a burgonyával. Az almával készített kenyér 14 napig is élvezhető, izletes marad, nem savanyodik meg, sem pedig meg nem penészesedik.

Az elősoroltak alapján a háztartásokba ajánlható. P. N. S.

KORMÁNYINTÉZKEDÉSEK.

Gyümölcsészeti kurzusok lelkészek és tanítók számára. Az okszerű és legújabb gyümölcsstenyésztési módszereknek minél szélesebb körben való terjesztése céljából gróf Serényi Béla földművelésügyi miniszter elrendelte, hogy f. évi április 18-tól 23-ig Kolozsvárott a m. kir. gazdasági akadémiánál gyümölcsészeti kurzusok tartassanak olyan lelkészek részére, akik gyümölcsstermelésre alkalmas vidékeken töltik be hivatásukat. Egy-egy tanfolyamra 12 lelkészt vesznek fel, akik egyenként 32 K. utazási átalányt és napi 5 K. ellátási díjat kapnak. Kérvényeket a kolozsvári kurzusra március utolsó napjáig kell benyújtani. Tanítók részére Tordán (az állami kertmunkás-iskolánál) április 15-től 24-ig, fog gyümölcsészeti tanfolyam tartatni. Minden egyes tanfolyamra 16 tanító fog az állam költségére felvétetni s ezek egyenként 30 K. utazási átalányt és napi 4 K. ellátási díjat kapnak. Akik ezen tanfolyamon résztvenni óhajtanak, kérvényeiket, f. évi március 25-ig, bezárólag közvetlenül a miniszterhez terjeszték fel.

A közlegelők felosztása és bérbeadása. Fölmerült eset alkalmából elvi jelentőségű határozatban mondotta ki a földművelésügyi miniszter, hogy a községi tulajdont tevő közlegelők felosztásáról, bérbeadásáról, vagy részleges eladásáról hozott községi határozatok végrehajtásához a törvényhatósági jóváhagyáson kívül a földművelésügyi miniszter engedelmé is szükséges.

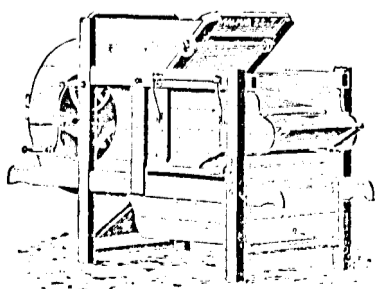
VEGES KÖZLEMÉNYEK.

— Nem lesz karakul import. A kolozsvári gazd. felügyelőség a következő értesítést küldötte az E. G. E. titkári hivatalához: »A miniszter ur önagyméltósága rendeletére értesítem, hogy a karakul juhoknak kivitele Bucharában tiltottatott ennélfogva a tervezett import nem fogatosítható, miről kérem b. lapjában a tenyésztő közönséget tájékoztatni Hreblay m. királyi gazdasági felügyelő».

— Híziipari tanfolyamok Kolozsvármegyében. Az Erdélyi Gazdasági Egylet kolozsvármegyei szakosztálya a földművelésügyi miniszterium támogatásával a lefolyt télen 8 községben rendezett háziipari tanfolyamot még pedig Nagypetri községben november 28-tól december 24-ig, Tamásfalva községben december 27-től január 30-ig, Türebén január 3-tól 28-ig, Keszűben január 17-től február 27-ig, Szászfenesen január hó 17-től március hó 6-ig, Szászlónán január hó 16-tól március hó 6-ig, Középlakon február hó 6-tól március hó 5-ig fadaragó tanfolyamot, Bács községben pedig december 1-31-ig kosárfonó tanfolyamot.

Nagypetri és Türe községekben, hol a szakosztály már több éven át rendezett fadaragó tanfolyamot s a kisczadák egy része már megfelelő kézügyességet is sajátított el, a tanfolyamot csak azért ismételte meg a szakosztály, hogy a gazdákat a faragás tovább folytatására buzdítsa.

Keszű, Szászlóna és Tamásfalva községekben szintén ismétlő tanfolyamot rendezett a szakosztály; ezek közül Keszűben 23 növendék 331 tárgyat készített 793 kor. értékben, a szászlónai tanfolyamon 20 növendék 217 drb. tárgyat készített el 440 kor. értékben, a tamás

Minden gazdaságban nélkülözhetetlenek

az „Európa“-s-erte első helyen elismert kitért szerkezetű és legolcsóbb, a gazda minden követelményeinek legjobban megfelelő „EREDETI KALMÁR-ROSTÁK“ Ez évi újdonságainkról sziveskedjék ingyen árjegyzéket kérni.

KALMÁR ZS. és TÁRSA Hódmezővásárhely

Különleges termény tisztító gépgyár és vasöntöde.

ERDELYRESZI VEZERKÉPVISELET SZÉKELY GAZDÁK SZÖVETKEZETE

Marosvásárhely, Székelyudvarhely és Seps-szentgyörgy.

Hegyes vidék nélkülözhetlen gazdasági eszköze:

A szabadalm. Dorner-féle ikerváltó-eké.

1909. évi találmány! Olcsó ár! Kiváló fordítás és porhanyítás! Bármely alacsony fataligán jár.

Készíti: **Török András** gépgyáros, Nagyszeben.

Ngos Dorner Béla kir. gazd. intéző urak

Győr

Az ikerváltó ekére örömmel jelenthetem, hogy kis gazdaságomban teljesen bevált. A világ legnehezebb szántását végeztem vele. Hegyesuszamlásos földön törtünk gypet, hol 4-5 ujnira 60-80 kgos kő darabok nehezítették a szántást. — Hogy a világ legjobb váltóekéje lehessen, csak csoroszlyavas ketl hozzá, de már rendeltem hozzá. Fogadja ngod hálás köszönetemet az ekéért.

Doboka, (Szolnokdobokam.)

Osváth Lajos, ref. lelkész.

Jalvi tanfolyamon pedig 18 növendék 184 tárgyat készített 165 kor. értékben.

Kezdő tanfolyam volt *Középlak* községben, hol 20 növendék 111 drb. tárgyat készített 297 kor. értékben, továbbá *Szászfenes* községben, hol 28 növendék 152 drb. tárgyat készített 339 kor. értékben.

A *Bács* községben rendezett kosárfonó tanfolyamon 15 növendék vett részt, kik 143 drb. tárgyat készítettek 124 kor. értékben.

A szakosztály ezen tanfolyamain kívül melyeket a szakosztály megbízásából *Wolsky Győző* kolozsvármegyei gazdasági szaktanár rendezett, nevezett szaktanár még két községben rendezett faragó tanfolyamot, *Szucsákon* és *Mérában*, amott 3 hónapos, itt 2 hónapos faragó tanfolyamot. *Szucsákon* 26 növendék 148 drb. tárgyat készített 235 kor. értékben. *Mérában* pedig 21 növendék 110 drb. tárgyat készített 390 kor. értékben.

— Országos Szövetkezeti kongresszus.

A »Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége« igazgató tanácsa minap tartott gyűlésén az országos szövetkezeti kongresszus határidejét *április 7. és 8-ra* tűzte ki. A kongresszuson ugyszolván valamennyi magyarországi szövetkezet és pedig úgy a hitel-, mint a fogyasztási-, tej-, ipari-, földbérleti, állatbiztosító és háziipari szövetkezet részt vesz. A most történt végleges megállapodás szerint a kongresszus programja a következő: 1. Gróf *Mailáth József* elnöki beszéde a szövetség hivatásáról 2. *Czettler Jenő* dr: A külföldi szövetkezetek újabb fejlődése és intézményei. 3. *Buday Barna*: Szövetkezeti ismeretek terjesztése hazánkban az irodalom és a sajtó útján. 4. *Szükszay András*: Szövetkezetek térfoglalásának módjai a közéletben. 5. *Mezey Gyula*: A hitelszövetkezetek további feladatai tekintettel a fogyasztási szövetkezetek felkarolására. Magyarországon volt már nemzetközi kongresszus, de országos, vagyis olyan kongresszust még nem tartottak, melyen a különféle hazai szövetkezetek jelentek volna meg. A mostani irányu fellépésnek az a jelentősége, hogy az országos kongresszuson nem az egyes fajta szövetkezetek ügyes bajos dolgait vitatják meg, hanem a hazai szövetkezeti ügyet, mint egy egész egységes intézményt, mely országos és nemzeti érdeket szolgál, fogják vitatkozás tárgyává tenni. A rendező bizottság élén különösen *Mailáth József* gróf elnök, *Horváth János* igazgató és *Schandl Károly* titkár munkálkodnak a siker érdekében.

— Tenyészállatvásár és gépkiallítás Budapesten. Április hónap 3. és 4. napjain rendezendő XXVII. tenyészállatvásár és gépkiallítás előkészítő munkálatai most már minden irányban megindultak. A bejelentési határidő

március 10-én járt le. Éppen ezért a rendező bizottság felkéri az ország tenyésztőit, hogy bejelentéseiket mielőbb küldjék be. Díjazásra mintegy 17.000 korona áll rendelkezésre. A díjak kiosztásánál különben egyenlő minőségű tenyésztetek közül azok, amelyek az országos törzskönyvbe fel vannak véve, vagy amelyekről tulajdonosuk beigazolja, hogy a tenyészállatvásárt megelőzőleg tuberkulin próba alkalmasával gümőkórtól menteseknek bizonyultak be, az értékszámolás elvén alapuló bírálatnál előnyben fognak részesülni. A tenyészállatvásárral kapcsolatos gépkiallítás, miután az ellentetek már elsimultak, igen nagyszabásúnak ígérkezik. Ugy a hazai mint a külföldi gyárosok legnagyobb része már bejelentette részvételét. A kiállításon a hazai gyárosok számos gépjárműt mutatnak be, úgy hogy a gazdák közönségnek igen jó alkalma nyílik szükségletei beszerzésére. Főleg *Jeszenszky Pál* királyi tanácsos, az O. M. G. E. ügyvezető titkára és *Murányi Nándor* az országos törzskönyv vezetője munkálkodnak a vásár előkészítése körül, ami az eddigi bejelentések szerint sikerülni is fog.

— Apaállatok beszerzése. A földművelésügyi miniszter az ex-lex ellenére saját felelőségére utalványozta a múlt évi költségvetés arányában a tenyészapaállatok beszerzési költségeire szolgáló államsegélyt. A minisztert elhatározásában a köztenyésztés nagyérdelkei vezették és az, hogy több évnél szorgos munkáját kár ne érje és fellendülő állattenyésztésünk vissza ne essék. A nógrádvármegyei gazdasági egyesület, a balassagyarmati gazdasági felügyelő útján tájékoztatja az apaállatokat beszerezni kívánó községekét. Több vármegyében tenyészállatvásár lesz. Zilahon febr. 24-én tartották meg a tenyészállatvásárt. Szatmáron a városmajorban a magyar és pirostarka tenyészbírákavásár március 9-én volt. A vásárt a megyebeli gazdasági egyesület rendezte.

— A nemzetközi kertészeti kiállítás királydíjai. A király legmagasabb magán és családi alapjának vezérigazgatósága értesítette most az Országos Magyar Kertészeti Egyesület elnökségét, hogy a nemzetközi kertészeti kiállítás alkalmából két királydíjat engedélyezett; egy díjat a nemzetközi osztály és egy díjat a hazai osztály számára.

— VIII-ik osztrák borászati kongresszus Bécsben 1910-ben. Az Osztrák-birodalmi Szőlészeti Egyesület a kormány támogatásával ismét borászati kongresszust tart. Ennek részletes programját most küldte el a rendező bizottság és belőle a következőt közöljük. A kongresszust ez évi szeptember 5-10-ig tartják meg. Összekötik egy kiállítással, a melyben szőlészeti és borkészítési gépeket, eszközöket,

tanszereket és egyéb tárgyakat állítanak ki. A kongresszus idejében nagy nemzetközi vadászati kiállítás is lesz Bécsben. Borvásárt nem rendeznek, mert tavaly volt már egy és az 1909. évi termés erre nem is alkalmas. A kiállítás helyisége I. Parkring 12 alatt van.

— Magyarok a prágai gazdasági kiállításon. A csehországi központi mezőgazdasági társulat 1910. évi május 14-től május 22-ig kiállítást rendez. A tej-, szesz-, cukor- és sörfőzési ipart képviselő csoportban, valamint a borászati-, méhészeti- és selyemtenyésztési osztályban magyar kiállítók is résztvehetnek s ezen csoport zsürije jelentékeny díjjutalmakkal rendelkezik. A kiállítás, mely Schwarzenberg Frigyes herceg elnöklése alatt áll, igen nagy tért foglal el s magyar kiállítók részvételét nagyon szívesen látják. A kiállítók teljes képviselését, a kiállított tárgyak elhelyezését *Pobiet Arthur* (Prága, Karolinenthal) vállalta el, a ki kívánatra programot küld s megadja a szükséges felvilágosításokat.

— Kaptárkészítő kurzus. A földművelésügyi miniszter elrendelte, hogy a székelyföldi miniszteri kirendeltség Bethlenszentmiklóson a kiscsárdák részére kaptárkészítő tanfolyamot rendezzen. A miniszter a kásokhoz szükséges nyersanyagot, gyalupadokat és egyéb felszereléseket államsegélyként engedélyezte és a tanítómester is ingyen végzi tisztségét.

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:

TOKAJI LÁSZLÓ.

A LAP AZ ERD. GAZD. EGYLET TULAJDONA

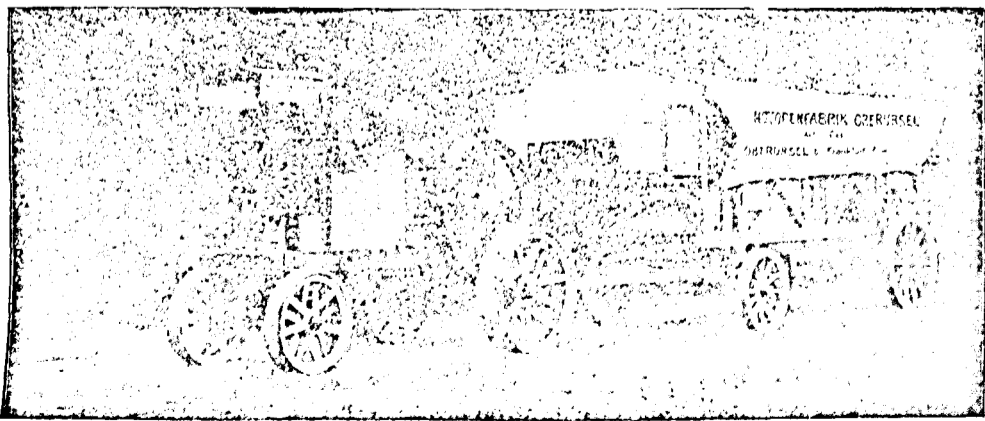

Gépész-kovács

kerestetik, ki az összes gazdasági gépek és gőzcséplőgép kezelését és javítását érti.

Cim a kiadóhivatalban.

2424 I.

Magyarországban mindenféle talaj- és terepviszonyok között sokszorosan kipróbált

2381

MAGÁNJÁRO-MOTOR

tökéletes gyártója:

Oberupseli Motorgyár r.-t.

Bécs, VI/2., Gumpendorferstrasse 72.

Referenciákkal kívánatra készséggel szolgálunk.

**A MAGYAR
JELZÁLOG HITELBANK**

KOLOZSVÁRI KÉPVISELŐSÉGE

(Jókai-u. 2. sz. I. emelet.)

FÖLDBIRTOKRA

és a nagyobb városokban fekvő

HÁZAKRA

15 évtől 65 évig terjedő törlesztéssel

LEGOLCSÓBB KÖLCSÖNÖKET nyújt.

A jelzálogai felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszállandó kölcsön összegére nézve

AZ ERDELYI GAZDASÁGI EGYLET bizalmi férfiai adnak véleményt.

A KÉPVISELŐSÉG elfogad

TAKARÉK-BETÉTEKET

és előnyösen kamatoztat.

Telefonszám 27.

2001

HUTTER GERŐ
Első Magyar Gőz- és Villamerőre berendezett
MŰLÉPGYÁRA

Kolozsvart, Jókai-utca 7.ik szám.

Ajánlja a legkitünőbb valódi méhviaszból, bármely méret szerint készült mülépeit.

Sárga mülép 1 kgr. 5 korona.

Fehér mülép 1 klg. 6 korona 50 fillér

Csomagolásért csak saját költségeimet számítom fel. Az árak az itteni posta vagy vasutállomásig szállítva értendők. A tisztán kezelt fehér és világossárga salakmentes, idegen anyagoktól ment viasz kgr.ját 3 koronáért beváltom.

Becsés megrendelését várva vagyok:

2433

Teljes tisztelettel:

HUTTER GERŐ, mülépgyáros.

**TÖRLEY
PEZSGŐ**

2383

Nagy és kis arankamentes, saját termés; kolozsvári magvizsgáló állomás által megvizsgált

olomzárólt lóheremag

25 mázsa eladó, mázsánként

176 koronaért.

Csik: Ménasági Testvérek egerbegyi gazdaságaiból.

Kolozsvári áruraktárban átvehető, onnan küldhető is. Bővebben: Áruraktár Kolozsvárt, pályaudvar.

2430

Vadőr

kerestek. szerény fizetéssel, ki a vad ápolást, ragadozó irtást érti és a nyomozásban perfect

Cím a kiadóhivatalban.

2424 II.

Eladó

egy darab, 2 éves 10 hónapos tisztavérű **berni fajta** törzskönyvezett

BIKA.

2429

Értekezni lehet:

Gáspár Béla tulajdonossal, Kolozsvárt,

Kádár-utca 3-ik szám alatt.

Legelsőrendű

Duppai és bundans

Zab vetőmagnak

és táblán arankamentesített

Lóhere-mag

eladó.

L. Vincenti M.

földbirtokos gazdaságában

Diód, p. Tövis.

Erdélyi első szőlőoltványtelep

Medgyes, Nagyküküllőmegye.

Elsőrangú beszerzési forrás.

Szállít - A legkiválóbb fásoltványokat, valamint csodaszép amerikai alany-, hazai sima- és gyökeres veszőket, a saját nagykiterjedésű, mintaszerűen kezelt amerikai anyatelep és szőlőgazdaságából.

Szőlőművelési utmutatást tartalmazó **arjegyzék**, magyar, német és román nyelvben. kívánatra ingyen küldetik.

Szigoru válogatás, lelkiismeretes — kiszolgálás, közismeretes. —

A t. közönség becsés megbízását kéri:

Ambrosi Mihály,

szőlőnagybirtokos, az erdélyi sz. gazdasági egyesület szőlészeti bizottság elnöke.

2388

ELADÓ

15 drb 11 hónapos elsőrendű kondor-szörü mangalica tenyészkoca és **9 drb** tenyészkan,

darabonként **100 koronaért.**

Értekezhetni: **Nagy Dénes**

földbirtokosnál, **Torda.** (Torda-Aranyosmegye.)

2431

ELADÓ

dr. Léczfalvi Sipos Aladár szamosfalvi gazdaságában

I-ma baltacim vetőmag,

ab Kolozsvár vagy Apahida vasuti állomás, m/mkint 36 koronáért vásárló zsákjaiban.

A megrendelés dr. Léczfalvi Sipos Aladár ügyvéd irodájában teendő meg Kolozsvárt, Kossuth Lajos-utca 35 sz. alatt.

2425

Magyar Sangerhauseni Gépgyár Részv.-társ. BUDAPEST, V., Csáklya-utca 3.

Special-
gépgyár: szeszgyárak és szeszfinomítók
élesztőgyárak
keményítő-syrup- és dextrin-gyárak

teljes gépészeti berendezése.

2338

Átalakít meglevő gyártelepeket és szállít minden egyes gépet és készüléket külön-külön is.
Nemzetközi szeszértékesítő- és erjesztőipar kiállítás Bécs 1904. Nagy állami érem. Legnagyobb kitüntetés.

50 q vetőmag árpát és
50 q tengerit veszek direkt el-
adóktól. Mintát és árajánlatot kér a
bilaki uradalom;
posta helyben.

2426

**Gépész, esetleg gépész-kovácsi
állást** keresek Szent György napra,
uradalomba.

30 éves nő, gyermektelen. az összes gazd.
gépek kezeléséből kiváló jó gyakorlatom van
és elsőrendű bizonyítványokkal rendelkezem.

Cimem: **Józsa István** gépész.

Körtekapu, u. p. Szász Régen.
(A gőzmalomban.)

2427

PRÉSELT Elad,
Alomszalmát
Keres triörözött tavaszi
büköny

2410

Báró Bánffy Dezső Kissármási gazdasága, posta,
távirtda, vasút helyben.

Uj! Szabadalmazott „Törekbontó” Uj!

A legjobb! A szemek kivetését a törekkkel ugyszólván teljesen meggátolja
A változó viszonyok szerint a törekkkel percenként 900—1000 szem távozik; a „Szabadalmazott Törekbontó”
ezen számot 10—50-re redukálja.

Minden gépre alkalmazható!

Ezen Törekbontót bárki a helyszínen felszerelheti, a gép e célból átalakítást nem igényel és ami fő, olcsó.
Felvilágosítással és prospektussal készséggel szolgál:

B. Bak Sándor, gép- épület és műlakatos
munkák gyára,
Kolozsvár, Malom-utca 16. szám.

Telefon 508. sz.

2432

Eladó

2435

Szimentháli faj

18 drb borjas és erősen vemhes fiatal
tehén, 80 fillér krg.-kint élő súlyban;
18 drb egy éves üsző és ökorborju
1 koronával kgr.-kint.

Értekezhetni: **Klein Jakab** birtokosnál,
Szinye, u. p. Alparét, pr. Dés.

OBERDING ANTAL

vizvezeték és csatornázási vállalata

Kolozsvárt, Bástya-utca 4. szám. (Óvár.)
Telefon-szám: 625.

Készít fürdőszobákat, closeteket, mosdó asztalo-
kat, uj házi vezeték berendezéseket. — Továbbá
készít vidéken vizvezetékét s ivattyu állomással
vagy forrás foglalással. — Elvállal jutányos árban
évi jókarban tartásokat és minden e szakmába
vágó javításokat pontosan és a legju anyesabban.

2446

A LEGNAGYOBB ÁLLAMI ÉS ELSŐ DIJAKKAL KITÜNTETVE

Bogyay Gyula tájkertészete

tájkertész és kertépítő

BUDAPEST

Telefon 25—33. Kerttechnikai iroda: Telefon 25—33

2278

VII., Gizella-ut 15.

(Lakás: Stefánia-ut 1. szám.)

LÉBER GYULA

Első erdélyi sodrony szövet-fonat, kertkerítés és ruganyos acél
sodrony ágybetétek gyára

Kolozsvárt, Egyetem-utca 7 szám.

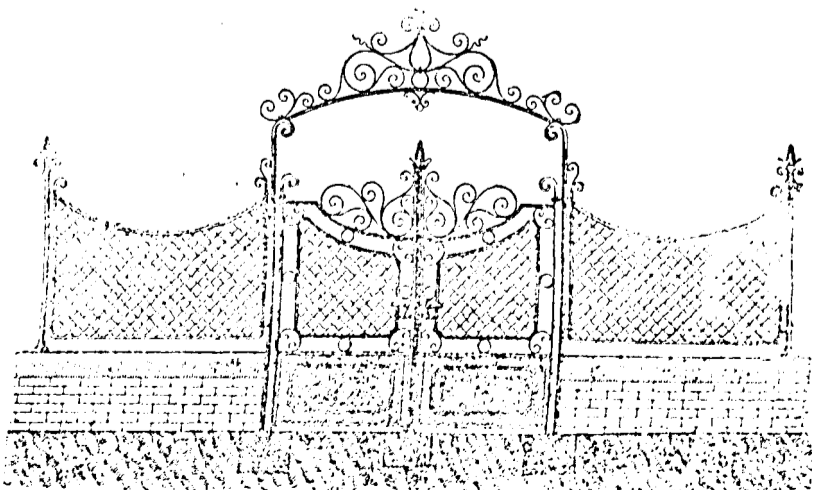
Telefon szám 439.

Telefon szám 439.

Készít minden e szakba vágó sodrony munkákat izléses kivitel-
ben és gyári áron.

Raktáron minden formájú kerítés, Hungária és 6 sarkos horgo-
nyozott fonatok is méterenként 30 fillértől fölfelé.

Nagy képes árjeggyék és minta fonatok kívánatra ingyen küldetnek

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10. II. em.

Alakult 1900.

Biztosítási alap

Alapítványok a kormány hozzájárulá-

sával

1.981.700.— K

Tartalékok

1.933.963.54

Összesen: 3.915.663.54

1901 évi fölösleg	90.349.— K.
1902.	59.782.26 "
1903.	109.531.73 "
1904.	72.438.23 "
1905.	61.730.60 "
1906.	39.243.65 "
1907.	41.877.32 "
1908.	81.088.76 "
1909.	106.589.64 "

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére különféle módzatok szerint

Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjarányukban ré-

szesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből úgy a tűz, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Az 1903. évben jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-2%-os díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5-10 évre adják fel biztosításukat 5% engedményben részesültek. Az 1907. és 1908. valamint 1909. évi üzletfelesleggel pedig tartalékainkat gyarapítottuk, úgy hogy 1909. év végén a tartalékok 1,933.963.54 koronára rúgnak.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgálunk.

2008 **Az igazgatóság.**

Erdély Legnagyobb Drogeriája!

Főraktár mindennemű bel- és külföldi gyógyszer különlegességekből, kötszerek és betegápolási eszközök

ÁLLATGYÓGYÁSZATI CIKKEK

LITKE LŐRINCZ

(ezelőtt Burger.)

Gyógyáru-vegyszer-, pipere és illatszer üzlete Kolozsvár, Mátyás király-tér 32. sz. Telefon 250.

HÁZIASSZONYOK FIGYELMÉBE!

Házilag készítenő igen jó LIKÖRÖK és RUMOK előállítására kitűnő FRANCIA AROMÁKAT hozok forgalomba, melyeket 1 liter Likör vagy Rum készítéséhez bármely aromába 60 fillérért üvegekben árusítok.

Készítése gyors, olcsó és tiszta:

A következő aromákban:

Allasch	Barack	Cognac	Császárkörte	Megy	Rózsa	Törköly
Anisette	Benedictiner	Curacao	Kávé (Mocca)	Narancs	Rum	Vanília
Ananas	Cacao	Chatreuse	Kömény	Punch	Seprő	
			Maraschjónó	Pfefferüma	Szilviorium	

Naponta 2-szer postai szétküldés!

Yes amerikai porcelán puder

5 korona helyett csak 4 korona, kisebb doboz 2 korona 50 fillér.

RÓTH TESTVÉREK

medgyesi

szőlőoltványtelepét

a t. közönség figyelmébe ajánljuk.

Mingenki, aki első osztályu, szép, peronosporamentes szőlőoltványokat megvenni szándékszik, sziveskedjék árjegyzéket kérni.

Thierry A. BALZSAMA, Törvényesen védve

Csakis az apáca védőjegyű az igazi. A lélegzőszervek minden megbetegedése, köhögés, rekedtség, hörghurut, tüdőbaj, gyomorfájdalom és más gyomorbetegségek, minden belső gyulladás ellen, továbbá étvágytalanság, rossz emésztés, székrekedés stb. ellen biztosan hat. Külsőleg, szájbetegségek, fogfájás, égett sebek, kiütés, nyílalás és különösen influenza ellen stb. használni. 2 kis csiny vagy 6 duplaüveg, vagy egy nagy családi üveg 6 korona.

THIERRY A. gyógyszerész egyedül valódi

GENTIFOLIA-KENŐCSÉ

meglepő, csalhatalan és utóérhetetlen gyógyíthatóságú még a régi, sőt rákos sebekenél, sérüléseknél, daganatoknál, gyuladásoknál, kiütéseknek; eltávolít minden idegen anyagot, gnyedést, sokszor fölüllegessé teszi a fátalmas operációt.

2 tégely 3-60 korona.

Cím: Schutzengel-Apotheke des A. Thierry in Pregrada bei Rohitsch.

Ispáni

vagy hasonló állást keres azonnali belépésre, ki 1906-ban tanintézetet jelesen végzett, 2 éven gróf Teleki Árvéd ur drasói uradalmában s jelenleg is nagy uradalomban van.

Nőtlen, beszél magyarul és románul.

Cím: Gy. M. Kolozsvár. Gazdasági akadémia.

2419

Legnagyobb választék és legjutányosabb árban kapható

Divatos férfi ingek, alsó-nadrágok, gallérok, kszelők és finom angol és francia zsebkendők.

Női len és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák, háló ingek és kabátok.

Fin ó. leányka fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristof

utóda

fehérnemű, vászon és szőnyeg nagy raktára

Kolozsvártt, Deák Ferencz-u. 3.

2005

Telefon-szám 567. Telefon szám 567.

atrác paplan, pokróc, valamint mindenféle ágyszőnyeg szak-szerűen készítve, olcsó árban található - Minden fajta és nagyságu szőnyeg, ebédli és fu-
gőszőnyeg, gyapjú és csipko-függönyök.

Amerikai önműködő ablak-roletták egyedüli főraktár.

VEGYEN! VEGYEN!
Konverzionális Jelzálog-Sorsjegyet!
 E sorsjegyek mindenikér kihúzzák a törlesztési huzáson és a nyeremény huzásokon az a sorsjegy is tovább játszik, melyre előzőleg egy vagy több nyeremény már esett. E sorsjegyek 70 éven át játszanak és kaucióképen is letehetők. Legnagyobb nyereménye:
egy millió korona.

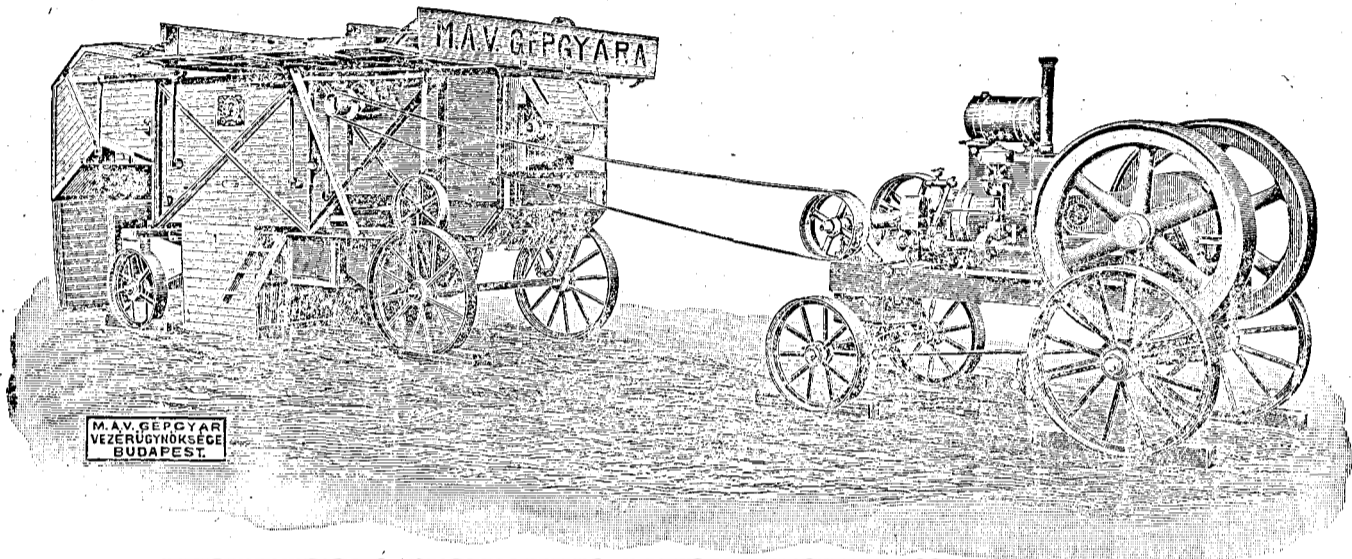
Huzások: minden év február 25-én, április 25-én, június 25-én, augusztus 25-én, október 25-én és december 27-én.

Részletre:
 egy darab 15 havi részletfizetésnél havi 10 korona
 egy darab 17 havi részletfizetésnél havi 9 korona
 egy darab 20 havi részletfizetésnél havi 8 korona
 egy darab 23 havi részletfizetésnél havi 7 korona
 egy darab 28 havi részletfizetésnél havi 6 korona

vagy letétre 20 K foglaló lefizetése után legolcsóbb kamatra,
 A nyeremények azonnal a vevőt illetik.
 2004 Kapható a
Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank
 részvénytársaságnál
 Mátyás király-tér 7 szám alatt.

Legujabb szerkezetű
BENZIN CSÉPLŐ-KÉSZLETEK

tulszárnyalnak minden más gyártmányt.

Nagy munkaképesség!

Gazdaságos üzem

Kivánatra szívesen küldünk arjegyzéket és költségvetést.

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának Vezérigénysége, BUDAPEST.

2021

ERDÉLYI BANK

és TAKARÉKPÉNZTÁR R.-T.

Kolozsvár, Mátyás kir.-tér 32.

M. kir. szabadalm. osztályosorsjegyek főelárusító helye.

A bank elfogad betéteket

takarékpénztári könyvekre, folyószámlákra s azokat felmondás nélkül visszafizeti.

Leszámitól, váltókat, utalványokat,

járadékokat, checkeket, kisorsolt értékeket stb. stb.

Értékpapirokat, idegen pénznemeket

elad és vásárol

Előleget ad értékpapírokra,

folyószámlán és előre meghatározott időre

Dijmentesen bevált szelvényeket

és elvállalja a sorsjegyek revízióját.

Kibocsát utalványokat, checkeket,

hitelleveleket bármely külföldi piacra.

Rendelkezésre tart felek saját zárai alatt

tűz- és betörésmentes pánccs szekrényeket. (Safe Deposits.)

2017 Üzleti órák:

d. e. fél 9-től fél 1-ig, d. u. 3-tól 5-ig.

Tenyészbika árverési hirdetmény.

A kolozs-tordai m. kir. állami ménegazdaság tisztavérű tenyészetéből származó 18 darab erdélyi magyar és 3 db simmentháli fajta fiatal tenyészbika Tordan az állami gazdaság majorjában f. évi

március hó 22-én délelőtt 10 órakor

nyilvános szóbeli árverés útján készpénz fizetés ellenében eladásra bocsájtatik.

Az állatok pontos leírása a kolozs-tordai m. kir. ménegazdaság intézősége által (Kolozspuszta, ulolsó pósta és távirda állomás Kolozs) az érdeklődőknek megküldetik.

Budapest, 1910. évi február hó.

2423

M. kir. földmívelésügyi Minister.

A „Nagyszebeni Földhitelintézet“-től.

10-50 éves lejáratu

olcsó ingatlan jelzálog-kölcsönöket, szerzők konvertálók más;intézeti terheket, rendbeszedem egyuttal az elhanyagolt telekkönyvi birtok és teherállapotot, kagyors és költséget kimélő eljárással.

A „Nagyszebeni Földhitelintézet“-től adó- és egyéb levonásmentes, óvadékképes, különösen katonai óvadékkul alkalmas, a földszéken is jegyzett 50 év alatt kisorsolandó

4 1/2 %-ot tisztán jövedelmező zálogleveleket. A szelvények költségmentesen az Intézetnél Nagyszebenben és a „Kolozsvári Kereskedelmi Banknál“ kifizettetnek. 2018

A legmegbízhatóbban közvetítem: magán- és bérházak, birtokok és bérletek, erdők, bányák és ezek termékeiük adás-vételi ügyleteit.

Telefon: 859. sz.

Erdélyi erdő-, faanyag- és bányaügynökség **GOMBOS BENŐ** Kolozsvár, Ferenc József-ut 7. A „Nagyszebeni Földhitelintézet“ kizárólagos ügynöksége.

Szivattyúk és Mérlegek

Garvenswerke,
Wien. II., Handelsquai No 130.
Miniaraktár: I., Schwarzenbergstrasse 6.

2060

Kerjük gyárunkat meglátogatni.

Falazótégla és tetőcserép

homok és cementből könnyen állítható elő bármely munkás által
Dr. GASPARY gépein

Cement lapok, Cement úrtömbök,
Cement alagsövek, Cement salak teglak.
Formák: VI vezeték-csövek, Ablak-berendezések.
Kerítés-oszlopok, Hatalkövek stb.

Különlegességi gépgyár.

Dr. Gaspary & Co. Markranstädt, Leipzig mellett,

80. sz. árjegyzék díjmentesen.

Gyökeres szőlőoltvány eladó.

Báró Bornemiszsa Elemér Hadrévi gazdaságában

Olasz Rizling, Som (Furmint) fehér
és piros Chasselás, Burgundi, Pas-
satuti, Leányka, Genuai és
Alexándriai Muskotály fajtákból.

Közelebbi értesítéssel szolgál:

Neményi József, jóságfelügyelő,
Hadrév u. p. Gerend,
Torda-Aranyosmegye.

2406

Városhoz közeli

vagy jó vasúti össze-

kötötésű nagyobb

60 - 2000 holdas

hírtokot

bérbe, vagy meg-

vételre sürgősen

keresek.

Címem a kiadóban

(r. y.) alatt.

Gépész

kerestetik április 15-re való
belépéssel bér gazdaságba.

Bizonyítvány-másolataikat csakis oly nős egyének
küldjék be, kiknek több évi gazdasági gyakorlatuk is
van gőzcséplőgép kezelésénél, a cséplést szakszerűen
vezetni tudják, marokrakó-, kötöző-, aratógép, fű-
kaszáló és más kisebb gazdasági gépek kezelését és
azoknak alapos javításához értenek.

Markas Miksa, urad. bérlő

Szamosfalva

u. p. Kolozsvár.

2428

Eladó

kiváló jó minőségű I. oszt. bor- és
csemegefajta

szőlőoltványok.

A dicsőszentmártoni szőlőoltványtelep részvénytársaságnál
peronospora és csimasz károktól (pajor) mentes kitűnő jó
bor- és csemege fajtájú különböző alanyokra oltott szőlő-
oltványok kaphatók ezrenként 200 - 260 korona vételárban.

A részvénytársaság kívánatra megrendelőinek díjmen-
tesen küldi meg 1910 évre vonatkozó árjegyzékét, mellé-
kelve szőlőültetési és kezelési utmutatását.

Levélbeli küldemények címzendők:

Dicsőszentmártoni Szőlőoltványtelep Részvénytársaság, Dicsőszent-
márton és Schöppner Sámuel nyug. m. kir. szőlészeti és borászati
felügyelő, telepigazgatónak, Dicsőszentmártonba.

2396

A Hunyadmegyei

Első Gőzeke-Vállalat

elvállal két mozdonyu Fowler-féle gőzeke garniturájával Erdélyben tavaszi
és őszi bérszántást, ugyszintén rigolozást.

Szerződés kötés esetén szántató kívánságára jó minőségű kőszénről
vállalkozó gondoskodik.

Bővebb felvilágosítással szolgál:

Barcsay Andor dr. országgyűlési képviselő,

Budapest, IV. Molnár-utca 11.

2010

Gmeiner E. gépszijgyár Brassó.

Ajánl saját gyártmányu:

Elsőrendű szimpla és dup-
la színűrgépszijat 600 mm.
szélességig.

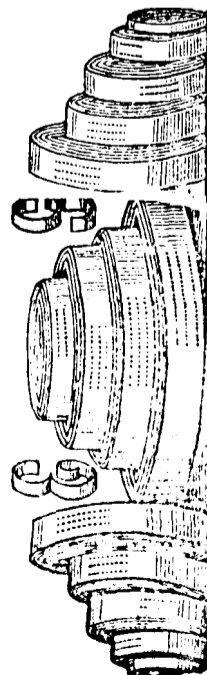
Többféle vraró és kötő-
szijat legjobbminőségben.

Elsőrendű gépszijbőröket
javításokhoz minden vastag
ságban.

Azonkívül szállit legjobb
minőségű gép- és henger-
olajokat, gőzgépek és mo-
torok kenésére

Ajánlatok és minták
megkeresésre.

2275

MATUTSEK JÓZSEF

KOLOZSVÁRT, Szentegyház-utca 3.

Ajánlja általánosan elősmert saját műhelyében készült
FÉRFI és NŐI CIPŐ RAKTÁRÁT.

Vidéki megrendelések mérték után de legbiztosabban egy napszánt, a lábra találó cipő beküldésével a legjobb anyagból és divat szerint lehetőleg gyorsan teljesíttetnek.

2019

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 68.
Által a legutányosabb árak mellett ajánlatomak

Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakazalozók, Jérgény-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszálo- és aratógépek, szénagyújtók, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, szecskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrőlmalmok, egytetemes acél-ékek, 2- és 3-vasú ékek és minden egyéb gazdasági gépek.

Szőlőkötöző-fonít
jobb és olcsóbb mint a raffia.

ZSÁK és PONYVA

a legjobb minőségben és legutányosabban a

Fischer-féle

zsák és ponyvagyárban Budapest, Nádor-utca 31-33 sz. szerkesztő be. A Fischer-féle szék beprengált szavatolt tisztá lenből készült vízhatlan ponyvák nagy számban mellett is eltarthatnak 10-12 évig. A 28 év óta fennálló Fischer-féle zsák- és ponyvagyár az ország legjelentősebb üzeméinek és a legutányosabban szállítók.

Fontos, szolid kizsoltás-
P nyakkötöző-intezet.

Tessék ajánlatot kérni!
2260

Természetből arankamentes

Lóhere-mag

métermázsánként

170 kor. árban, kapható:

Lészai Ferencz

magyar-gorbói gazdaságában.

(Posta helyben.)

2418

Alkalmi ajánlat.

Kifogástalanul nevelt pompás disz- és virágcserejékből igen nagy készletem van a legszebb fajváltozatokban. Helyszüke miatt leszállított árak mellett ajánlom a következő gyűjteményeket:

10 diszcserje	5 fajban	7.— korona
25 diszcserje	12 fajban	14.— korona
50 diszcserje	25 fajban	26.— korona
100 diszcserje	25 fajban	50.— korona
1000 diszcserje	50 fajban	450.— korona

csomagolással együtt bérmentve a monarchia minden állomására szállítva.

E diszcserjék minden kert állandó díszévé lesznek.

Mühle Árpád kertészeti telepe,
Temesvár Árpádtelpe.

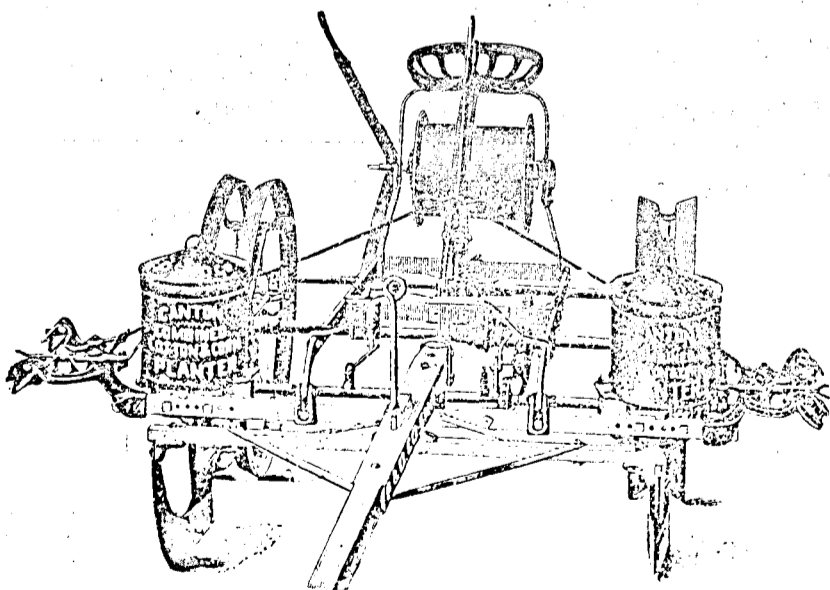
TENGERI ÜLTETÉSE NÉGYZETBEN.

„Senior“

automatikusan 25—28—32 angol hüvelykben négyzetben ültet, kívánóság szerint 2—4 szemet fészkenként.

„Senior“

megkivánt mélységben egyformán ültet, minden fészket betakar, minden fészeksort két oldalt meg-hengerel.

„SENIOR“ tengeri-ültetőgép
autom. négyzet-ültetőkészülékkel.

„Senior“

munkaképessége sorköz és táblahossz szerint, napi 7—10 magyar hold egy pár könnyű lóval és egy kocsissal.

„Senior“

magyar gazdaságokban 1907—08—09. években körülbelül 600 példányban kitünő eredménnyel dolgozott.

Mc GORMICK

Harvesting Machine Company Chicago U. S. A.

Magyarországi igazgatóság és főraktár:

BUDAPEST, V., Alkotmány-utca 12. szám.